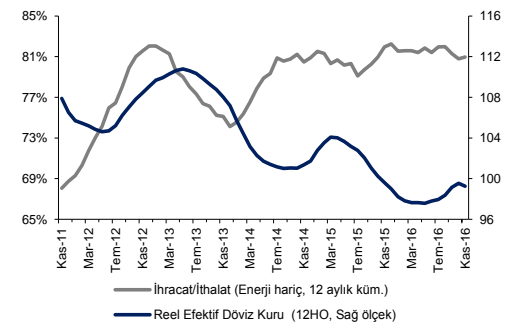
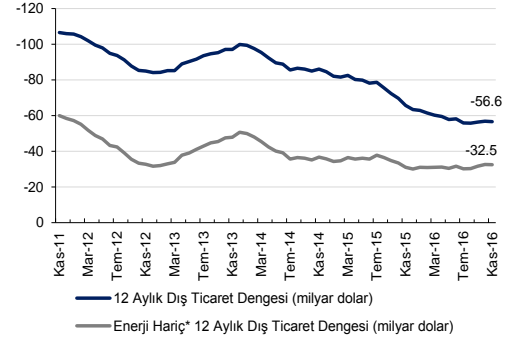

Ağustos'tan itibaren yönünü yukarı çeviren 12 aylık birikimli açık Kasım'da 56.6 milyar dolarla önceki aya göre önemli bir değişiklik kaydetmedi...

- Uzun dönemli daralma eğilimine Ağustos'ta 2010 ortasından bu yana gözlenen en düşük rakama ulaşmasının ardından son veren ve yavaş bir artış sürecine giren 12 aylık birikimli dış ticaret açığı Kasım'da gelen 4.1 milyar dolarlık rakama paralel olarak önceki aya göre önemli bir değişiklik kaydetmedi ve 56.6 milyar dolar oldu. Buna rağmen, enerji fiyatlarının destekleyici etkisinin azaldığı ve çevre ülkelerde etkisini koruyan jeopolitik risklerin özellikle ihracat üzerinde yarattığı baskı dikkate alındığında açığındaki yavaş artış sürecinin önümüzdeki dönemde devam edebileceği anlaşılıyor. Öte yandan, ithalat büyümesi Kasım'da yıllık bazda artıda kalarak %6 olurken (bir önceki aya göre %-4.6), ihracat büyümesi ise YY %9.7 (önceki aya göre %-0.9) düzeyinde gerçekleşti. Böylece, ihracatın ithalatı karşılama oranı yıllık bazda %71.4 ile Ekim'e göre yükseldi, altın ve enerji hariç 12 aylık çekirdek ticaret açığı ise büyüme eğilimini korudu.

- Geniş ekonomik gruplara göre, daha önceki aylarda ithalatın hızında belirleyici olan ara malları %3.9 puanlık katkıyla bir kez daha artış eğiliminde ağırlıklı rol oynarken, diğer iki ana gruptan sermaye malları %0.7 puan, tüketim malları ise %1.5 puanlık katkı sağladı. En çok ihracat yapılan 20 fasıla göre, otomotiv ve kıymetli metaller bir kez daha öne çıktı. Net altın ticaretinde Kasım'da gözlenen ivmelenmenin ardından 12 aylık birikimli bazda %8.3'le üçüncü sırada yer alan bu kalemin payı yüksek kalmaya devam ederken, dış ticaret dengesine 2016'da güçlü bir katkı sağladı. İthalat tarafında ise, enerji daralsa da, özellikle kazan ve makineler, otomotiv, elektrikli makina ve cihazlar ve altın Kasım büyümesinde belirleyiciydi. Ülke gruplarına göre, dikkat çeken noktalardan biri AB ülkelerinin payında %46.7 ile Ağustos 2015'ten bu yana ilk defa düşüş gözlenmesi oldu. Buna paralel olarak Ortadoğu ve K. Afrika ülkelerinin payı ise Kasım'da 2015'in aynı dönemiyle karşılaştırıldığında %28.4'e yükselirken, özellikle Birleşik Arap Emirlikleri'ne yönelik ihracat büyümesi öne çıktı.

- Özetle, Kasım rakamları bir süreden beri genişleme işaretleri veren dış ticaret dengesinde muhtemelen geçici bir duraklamaya işaret etti. Petrol fiyatlarındaki düşüşün sonuna gelmiş olabileceği ve jeopolitik risklerin komşu ülkelerle olan ticarete yansımaları düşünüldüğünde yıllık bazda dış ticaret açığının önümüzdeki dönemde artabileceğini; ancak Rusya'yla yumuşayan ilişkilere paralel bazı ticari ürünlerdeki yaptırımların kaldırılması, TL'deki zayıflığın fiyat rekabetine katkısı, ihracatçıların piyasa çeşitlendirme konusundaki esneklikleri ve iç talepteki zayıflık gibi faktörlerin etkisiyle artış hızının yavaş seyredeceğini düşünüyoruz.

Dış Ticaret Özet Tablo

Milyar dolar	Oca-Kas 15		Oca-Kas 16		Değişim (YY%)
	Değer	Pay	Değer	Pay	
İHRACAT	132.1	100.0	129.8	100.0	-1.7%
İTHALAT	189.2	100.0	180.2	100.0	-4.8%
Sermaye (Yatırım Malları)	31.6	16.7	32.7	18.1	3.4%
Ara (Ham madde) Malları	131.2	69.3	121.6	67.5	-7.3%
Tüketim Malları	26.0	13.8	25.6	14.2	-1.8%
Diğerleri	0.4	0.2	0.4	0.2	-3.8%

İTHALAT	Oca-Kas 15		2015		Oca-Kas 16		YY puan
	Değer	Pay	Değer	Pay	Değer	Pay	
AB Ülkeleri (27)	37.8%	38.0%	38.0%	39.1%	39.1%	39.1%	1.2%
Kuzey Afrika Ülkeleri	1.4%	1.5%	1.5%	1.6%	1.6%	1.6%	0.2%
Yakın ve Orta Doğu Ülke.	6.6%	6.6%	6.6%	6.7%	6.7%	6.7%	0.1%
MENA Toplam	8.0%	8.0%	8.0%	8.3%	8.3%	8.3%	0.3%

İHRACAT	Oca-Kas 15		2015		Oca-Kas 16		YY puan
	Değer	Pay	Değer	Pay	Değer	Pay	
AB Ülkeleri (27)	44.4%	37.8%	44.5%	38.0%	48.3%	39.1%	4.0%
Kuzey Afrika Ülkeleri	5.8%	5.9%	5.9%	5.5%	5.5%	5.5%	-0.4%
Yakın ve Orta Doğu Ülke.	21.6%	21.6%	21.6%	21.7%	21.7%	21.7%	0.0%
MENA Toplam	28.0%	28.0%	28.0%	27.1%	27.1%	27.1%	-0.8%

Kaynak : TÜİK

Teknoloji Yoğunluğuna Göre İmalat Sanayi Ürünleri Dış Ticareti

	Oca-Kas'15		Oca-Kas'16		Değ (y/y)
	Değer	Pay	Değer	Pay	
	mlr dolar	%	mlr dolar	%	
Toplam İhracat	123.6	37.8%	121.8	38.0%	-1.4%
Yüksek teknoloji	4.4	3.6%	4.2	3.5%	-4.7%
Orta yüksek teknoloji	38.8	31.4%	40.0	32.9%	3.1%
Orta düşük teknoloji	37.2	30.1%	34.8	28.5%	-6.4%
Düşük teknoloji	43.2	34.9%	42.8	35.1%	-0.9%
Toplam İthalat	152.2	37.8%	152.0	38.0%	-0.1%
Yüksek teknoloji	23.8	15.7%	25.8	17.0%	8.4%
Orta yüksek teknoloji	67.2	44.2%	68.5	45.1%	1.9%
Orta düşük teknoloji	40.7	26.7%	38.3	25.2%	-5.9%
Düşük teknoloji	20.5	13.4%	19.4	12.7%	-5.4%

Kaynak : TÜİK

Muhammet Mercan

ING Bank Ekonomik Arařtırmalar Grubu

Muhammet Mercan

Bař Ekonomist

+ 90 212 329 0751

muhammet.mercan@ingbank.com.tr**AÇIKLAMA:**

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Bu görüşler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Bu rapor, ING Bank A.Ş. Ekonomik Araştırmalar Grubu tarafından sadece bilgi amaçlı olarak hazırlanmıştır. Sunulan bilgilerin yayım tarihi itibarıyla yanlış/yanıltıcı olmamasına özen gösterilmiş olmasına karşın, ING Bank A.Ş. bilgilerin doğru ve tam olmasından sorumlu değildir. Bu raporda yer alan bilgiler herhangi bir uyarı yapılmadan değişebilir. ING Bank A.Ş. ve kurum çalışanları bu raporda sunulan bilgilerin kullanılmasından kaynaklanabilecek herhangi bir doğrudan ve dolaylı zarardan ötürü hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Telif hakkı saklıdır, herhangi bir amaçla ING Bank A.Ş.'nin izni olmadan raporun tamamı veya bir kısmı başka bir yerde yeniden yayımlanamaz, dağıtımı yapılamaz. Tüm hakkı saklıdır.

ING Bank A.Ş., bu raporun Türkiye'de yayımlanmasından sorumludur.